

“PODRŽI DOJENJE” OSNAŽI RODITELJE. SADA I UBUDUĆE.

09.08.2019

Svetska nedelja dojenja 17. avgust
2019. godine i Nacionalna nedelja promocije dojenja
17. oktobar 2019. godine

Â Â Â

Svetska nedelja dojenja svake godine se obeležava u više od 170 zemalja sveta kako bi se povećalo znanje i svest o značaju i prednostima dojenja i obezbedila podrška dojenju. Svetska alijansa za podršku dojenju (World Alliance for Breastfeeding Action – WABA) inicirala je ovu kampanju kako bi se intenzivirale aktivnosti na zaštiti, promociji i podršci dojenju, a svake godine pažnja je usmerena na različite teme od značaja za dojenje.

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) i Unicef (UNICEF) su 1989. godine preporučili vodič – Deset koraka do uspešnog dojenja, kao odgovor na sve opasnije agresivni prodor proizvođača mlečne formule, koji su tokom niza godina dosta doprineli drastičnom smanjenju dojenja u celom svetu.

Ovakva situacija uticala je i na usvajanje i kreiranje Međunarodnog kodeksa za zabranu reklamiranja adaptirane mlečne formule, koji je danas deo zakonodavstva većine evropskih zemalja.

Potpisivanjem Innocenti deklaracije o zaštiti, podršci i promociji dojenja 1990. godine, predstavnici brojnih zemalja sveta i međunarodnih organizacija koje se bave očuvanjem zdravlja (SZO, UNICEF, UNDP, UN, US AIDA, Svetska banka i sl.) obavezuju se brojnim aktivnostima sa ciljem zaštite, podrške i promocije dojenju. Kao jedna od aktivnosti, svake godine u prvoj nedelji avgusta obeležava se Svetska nedelja dojenja kako bi se podsticale majke svih zemalja da doje svoju decu i na taj način očuvaju njihovo zdravlje. Svetska nedelja dojenja prvi put u svetu obeležena je 1992. godine sa nizom aktivnosti.

Â

Zvanični datum Svetske nedelje dojenja na globalnom nivou je od 1 do 7. avgusta, ali se državama, organizacijama i institucijama predlaže da za obeležavanje i aktivnosti povodom Svetske nedelje dojenja izaberu najprikladnije datume u njihovim zemljama. U našoj zemlji Nacionalna nedelja promocije dojenja obeležava se 40. nedelje u godini koja simbolično predstavlja trajanje trudnoće, a ove godine obeležiće se u periodu od 1. do 7. oktobra pod sloganom “PODRŽI DOJENJE” OSNAŽI RODITELJE. SADA I UBUDUĆE.

Â

Obeležavanje Svetske nedelje dojenja je ujedno i prilika da se javnost upozna sa ciljevima i

aktivnostima Nacionalnog programa podrške dojenju, porodici i razvojnoj nezi novorođeneta (â€žSlužbeni glasnik RSâ€œ, broj 53 od 11. jula 2018.).

Â

Dojenje

predstavlja najjednostavniji, najzdraviji i najekonomičniji način da se obezbedi zadovoljenje potreba novorođeneta za pravilnom ishranom. Majino mleko je potreba svakog novorođeneta, odojca i deteta do navršene druge godine života. Sastav i količina majinog mleka prilagođeni su uzrastu deteta i njegovim potrebama. Osim što zadovoljava potrebu za hranom, dete sisanjem ostvaruje povezanost sa majkom i zadovoljava potrebu za bliskošću, stimulise razvoj svih svojih čula, postiže bolji psihomotorni razvoj i razvoj inteligencije. Dojenje je ključni faktor preživljavanja, zdravlja i blagostanja odojca i majki i predstavlja vitalni deo odrivog razvoja i značajnu komponentu globalne akcije okončanja poremećaja uhranjenosti.

Â

Dojenje

nije isključiva odgovornost žena â€œ zaštitu, promocija i podrška dojenju je kolektivna društvena odgovornost. Podršku majkama koje doje moguće je obezbediti na različite načine. Tradicionalno, podršku pruža ukućica, ali i šira porodica. Potrebna je podrška šire okoline, a pored zdravstvenih radnika i savetnika za dojenje i podrška prijatelja, kao i zajednice u celini. Uprkos međunarodnim preporukama, samo 40% svih beba mlađih od šest meseci u svetu su isključivo dojene, a samo 45% nastavlja dojenje do navršena 24 meseca.

Â

Ciljevi

Svetske nedelje dojenja 2019. su:

ÂÂÂÂÂÂ Informisati ljude o vezi između dojenja i socijalne podrške roditeljima.

ÂÂÂÂÂÂ Uvrstiti podršku vrednostima roditeljstva i rodno ujednačanim socijalnim normama na svim nivoima radi pružanja podrške dojenju.

ÂÂÂÂÂÂ Sarađivati sa pojedincima i organizacijama koji pružaju podršku roditeljima.

ÂÂÂÂÂÂ Podsticati delovanje ka rodnoj ravnopravnoj roditeljskoj socijalnoj zaštiti kako bi se unapredilo dojenje.

Â

Istraživanja

pokazuju da politika plaćenog porodijskog odsustva pomaže u smanjenju smrtnosti kod odojca za 13% za svaki dodatni mesec porodijskog odsustva. Plaćeno odsustvo omogućava ženama da se ranije fizički oporave od porođaja i vrate na posao oporavljeni fizički, mentalno i emocionalno.

Â

PodrÅ½ka radnog okruÅ¾enja

ÂÂÂÂÂÂÂ Globalno gledajuÄi, povratak majke na posao posle poroÄaja jedan je od vodeÄih razloga ranog prestanka dojenja i zamene majÄinog mleka veÄtaÄkom formulom.

ÂÂÂÂÂÂÂ Mnoge od vodeÄih svetskih kompanija usvajaju pravednija i izdaÅ½nija porodijska odsustva i usvajaju i druge politike koje porodicama pruÅ¾aju podrÅ½ku radi svoje reputacije i uÄtede troÅ½kova.

ÂÂÂÂÂÂÂ U zemljama u razvoju, privatne kompanije mogu pruÅ¾iti podrÅ½ku ukljuÄivanjem u nacionalne programe zaÄtite materinstva.

Â

PodrÅ½ka vrednostima roditeljstva i rodne jednakosti kao socijalne norme

Dojenje

je uvek vezivano za ulogu majke. Kada oÄevi/partneri podrÅ¾e dojenje i uÄvrste odnos sa svojom bebom, poboljÅ½ava se i praksa dojenja i roditeljskih odnosa. Na ovaj naÄin se oÄevi viÅ½e vezuju za svoju decu, koja se samim tim brÅ¾e razvijaju. Roditelji su onda deo istog ravnopravnog tima koji nadgledaju, komuniciraju, prilagoÄavaju se i veruju jedno drugome. Pored toga, spremni su jedno drugom da pomognu, a ne da preuzimaju kontrolu. Norme oca se menjaju. Mnogi oÄevi nisu samo pruÅ¾aoci usluga i snabdevaÄi, veÄ su direktno ukljuÄeni u sve Å½to je u vezi sa majkom i decom, Å½to je veoma bitno za razvoj dece. Roditeljstvo koje ukljuÄuje oÄeve kao ravnopravne partnere u roditeljskom timu koristi i deci i roditeljima.

Â

Â Prednosti dojenja za novoroÄenÄe/odojÄe:

â€¢ ObezbeÄuje pravilan rast i razvoj

â€¢ PodstiÄe razvoj i sazrevanje odbrambenog sistema

â€¢ Smanjuje rizik od gojaznosti

â€¢ PodstiÄe razvoj inteligencije

â€¢ Å½titi od mnogih bolesti i infekcija

â€¢ Smanjuje rizik od proliva

• Smanjuje rizik od pojave alergija

• Smanjuje rizik od sindroma iznenadne smrti odojčeta

•

Prednosti dojenja za majku:

• Pomaže uspostavljanju emocionalne veze sa detetom

• Smanjuje krvarenje posle porođaja

• Doprinosi normalizaciji telesne mase

• Smanjuje rizik od pojave osteoporoze

• Smanjuje rizik od pojave malignih oboljenja dojke i jajnika

• Smanjuje rizik od postporođajne depresije

• Smanjuje rizik pojave anemije

•

•

Povodom

obeležavanja Svetske i Nacionalne nedelje dojenja Institut za javno zdravlje Srbije
• Dr Milan Jovanović Batut, kao i svake godine do sada, raspisuje konkurs za izbor najboljih likovnih i literarnih radova za decu predškolskih ustanova i učenike osnovnih

škola. Ovogodišnja tema je • PODRŠKA DOJENJE

• OSNAŽENJE RODITELJE. SADA I UBUDUĆE. Cilj konkursa je da se podstakne zdravstvenovaspitni rad u predškolskim ustanovama i osnovnim školama na temu podrške dojenju kao najoptimalnijem načinu ishrane novorođenčadi i odojčadi. U okviru obeležavanja Svetske i Nacionalne nedelje dojenja biće organizovana predavanja, tribine i izložbe na temu dojenja.

Cilj aktivnosti kampanje je skretanje pažnje zdravstvene i šire javnosti koliki je značaj dojenja kojim se obezbeđuje najoptimalnija ishrana, pravilan rast i razvoj, zaštita i unapređenje zdravlja deteta i majke, kao i ukazivanje na značaj pružanja podrške i pomoći trudnicama i majkama dojiljama da ostvare uspešno dojenje.